

[Chr. J. Hansen.]

såfremt der havde været mange om budet, ville det have betydte faldende priser, alles krig mod alle. Og selvom eksportudvalgene ikke ønskes opretholdt længere end nødvendigt, er forudsætningerne for deres ophævelse endnu ikke tilstede.

Fra landbrugsrådet er der ligeledes fremkommet en udtalelse, som ikke giver indtryk af, at man anser den hidtil brugte form for handel gennem eksportudvalgene for at være dårlig, tværtimod mener man der, at eksportudvalgene udmærket er i stand til at varetage helhedens velforståede interesser samtidig med, at hensynet til landbrugets fremtidige eksport varetages. Kritikken over eksportudvalgene er også afvist af andelsslagterierne. Ingen tør altså gå så vidt at overlade de private eksportører at foretage salg og eksport af vore varer. Derfor finder man — det synes jeg, der er grund til at nævne — den kritik, som fra flere sider har været rejst mod disse eksportudvalg, noget uberettiget og jeg er noget forundret over de udtalelser, der er fremsat i det andet høje ting om, at eksportudvalgenes arbejde nu må høre op. Man er da også sluttelig kommet til det resultat, at uanset de stormløb, der har været mod eksportudvalgene, uanset den agitation, der er ført fra visse sider, er der kun eet at gøre, at forlænge loven og opretholde eksportudvalgene indtil videre.

På mit partis vegne, som er af den opfattelse, at det er livsvigtigt for os, ikke alene at vi har en stor eksport af landbrugsvarer, men også, at vi indtil videre har en vis kontrol med denne eksport, kan jeg anbefale lovforslaget til velvillig behandling og endelig vedtagelse i det høje ting.

Formanden: Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 14.

Mødet udsat kl. 12⁰⁵.

Mødet genoptaget kl. 14.

Forhandlingen genoptoges.

Hauch: Det foreliggende lovforslag giver i og for sig ikke anledning til nogen særlig

overraskelse, idet det går ud på forlængelse af en lov, som vi gennem en lang årrække har vedtaget på rigsdagen. Jeg skal ikke gå i enkeltheder, navnlig ikke under hensyn til den sagkyndige historiske redegørelse, som den socialdemokratiske ordfører (Chr. J. Hansen) her før frokost gav tinget. Jeg skal kun i forbindelse med denne redegørelse tilføje, at det første eksportudvalg, som eksisterede, ikke var landbrugsministeriets eksportudvalg, men landbrugets eget eksportudvalg. Da forholdene med hensyn til afsætningen af kvæg blev meget vanskelige, følte landbrugets repræsentanter sig forpligtet til at nedsætte et udvalg, som kunne føre forhandlinger med de fremmede lande og navnlig med Tyskland om afsætningen af kreaturer og kød. Når jeg gør denne bemærkning, er det med henblik på, at jeg måske på et lidt senere tidspunkt af denne forhandling får lejlighed til at henvise til, at der har eksisteret et sådant udvalg, som arbejdede tilfredsstillende, ikke alene for landbruget, men i virkeligheden også for landbrugsministeriet og for samfundet som helhed.

Der er altså ikke noget opsigtsvækkende i selve lovforslaget. Det opsigtsvækkende i forbindelse med denne sag er den forhandling, som har fundet sted i det andet høje ting og i det af folketinget nedsatte udvalg til behandling af sagen. Det fremgår, såvidt jeg kan se, ganske klart af denne forhandling, at når det foreliggende lovforslag, der forhåbentlig snart bliver vedtaget, udløber, kan man ikke påregne, at der i rigsdagen vil være et flertal, som vil forlænge denne lovgivning i dens nuværende form. Man må gå ud fra, at landbrugsministeriets eksportudvalg ophører at eksistere i den form, som de nu har.

Det er med disse udvalg, som det er med private handlende, og som det er med alt menneskeværk, at fuldkomne har de naturligvis ikke været, og der er ingen tvivl om, at man vil være i stand til at påvise, at der er begået fejl under det meget omfattende, jeg kan næsten sige for landbrugseksporten altomfattende arbejde, som her har fundet sted i samarbejde mellem landbrugsministeren og de forskellige nedsatte udvalg. Men når jeg har gjort denne bemærkning, ønsker jeg at tilføje, at det er min faste overbevisning — jeg har haft mulighed for at følge dette arbejde på meget nært hold, ikke fordi jeg selv nogensinde har været medlem af noget af disse udvalg, det har jeg ikke ment var rigtigt under hensyn til den stilling, jeg iøvrigt havde indenfor landbrugets organisationer —, at udvalgenes arbejde i det store